

Mistä on kyse?

Ekologinen kompensatio on tapa suojella luontoa yritysten rahoituksella, valtion rahoittaman suojelun lisäksi. Tässä pilotissa kehitetään toimivia käytäntöjä yritysten maksamalle ekologiselle kompensatiolle yksityisten maanomistajien mailla. Pilotikohteiden maanomistajat ovat uudenlaisen luonnonsuojelun edelläkävijöinä.

Ekologinen kompensatio tarkoittaa sitä, että elinympäristön heikennyksen tai pysyvän maankäytön muutoksen aiheuttava yritys korvaa aiheuttamansa heikennyksen (kohde A) suojelemalla tai osallistumalla luontoarvoja palauttavien tai parantavien luonnonhoitotoiden tuottamiseen toisessa, mahdollisimman samanlaisessa kohteessa (kohde B). Heikennettävää kohdetta A kutsutaan kompensoitavaksi kohteeksi ja parannettavaa kohdetta B kutsutaan hyvityskohteeksi.

Mitä haetaan?

Haussa on kohteita, joita ei vielä ole turvattu METSO-ohjelmassa tai lakisääteisenä suojelualueena. Tervetulleita ovat myös kohteet, jotka on aiemmin arvioitu METSO-ohjelmaa varten, mutta ovat lopulta jääneet sen ulkopuolelle.

Luontoarvoiltaan erinomaisten kohteiden lisäksi haussa on kohteita, joiden luontoarvoja voidaan parantaa luonnonhoidon ja ennallistamisen keinoilla. Tällaisia ovat esimerkiksi lehdot, paahteiset kalliot tai harjut, pienvedet, suot ja perinnebiotoopit. Myös kangasmetsäkohteita on mahdollista ennallistaa luonnontilaisen kaltaiseksi.

Kohteiden ennallistamisella pyritään edistämään lajiston monimuotoisuutta ja parantamaan elinympäristöltään vaateliaden lajien, kuten lehtopensaiden ja jalojen lehtipuiden tai purotaminen elinolosuhteita.

Luontoarvoja lisääviä ja palauttavia toimenpiteitä ovat esimerkiksi kuolleen puun tuottaminen, purouoman kunnostaminen, tai luontotyypin alkuperäiselle lajistolle haitallisen kasvillisuuden vähentäminen tai poistaminen. Ojitetuilla soilla ennallistaminen tapahtuu oja tukkamalla tai patoamalla.

Miten kompensatiopilotti toteutetaan?

Kohteen luontoarvoja arvioidaan maastossa. Samalla vierailulla mietitään myös kohteen ennallistamisen tai luonnonhoidon mahdollisuuksia. Kohteelle tehdään ennallistamis- tai luonnonhoitosuunnitelma yhdessä maanomistajan kanssa.

Ennallistamis- tai hoitotoimet toteutetaan siten, että maanomistajan ei tarvitse osallistua kuluihin. Toimenpiteiden jälkeen kohteen luontoarvoja ja niiden tulevaa kehitystä arvioidaan uudelleen.

Pilotin tavoitteena on, että kohteiden luonnonarvot saadaan turvatuksi mahdollisimman pitkäaikaisesti. Kohde säilyy maanomistajalla, mutta sen metsätalouskäyttö ei ole mahdollista suojelun sopimuskauden aikana. Kohteen pysyvistä suojelusta voi myös keskustella tämän pilotin yhteyshenkilöiden kanssa.

Kompensaatiopilotin vaiheet:

1. Vierailu kohteella ja maanomistajan haastattelu
2. Luontoarvojen arviointi
3. Ennallistamissuunnitelma
4. Kompensoivan yrityksen etsiminen
5. Sopimusneuvottelut, joissa käsitellään ennallistamissuunnitelma, suojelun kesto ja korvaus
6. Ennallistamis- tai kunnostustöiden kilpailutus
7. Ennallistamistöiden toteutus ja niiden valvonta
8. Luontokohteen tilan kehittymisen seuranta ja tarvittaessa hoito/kunnostustyöt.

YHTEYSTIEDOT →

Yhteystiedot:

Kiinnostuitko ekologisesta kompensaatiosta?
Ota rohkeasti yhteyttä, niin kerromme lisää.

Metsäkeskus: Markku Granander
markku.granander@metsakeskus.fi
Piispankatu 12, 70100 Kuopio
+358 (0)29 432 4901, tai +358 (0)440 176 587

SYKE: Saija Kuusela
saija.kuusela@ymparisto.fi
Latokartanonkaari 11, 00790 Helsinki
+358 (0)406 722 751

Lisätietoja:

Internet:

- ▶ www.innoforest.eu
- ▶ <https://blogs.helsinki.fi/habitaattipankki>
- ▶ <https://www.metsakeskus.fi/hankkeet/innoforest>
- ▶ <https://mmm.fi/metso-ohjelma>

Twitter: @InnoForEST

Hankkeen tausta lyhyesti:

▶ Pilotin kehitystyön rahoittajina ovat EU:n rahoittama InnoForEST-hanke, Koneen säätiön rahoittama EKOTEKO-hanke ja Habitaattipankki-hankeklusteri. Pilottia toteuttavat Suomen metsäkeskus, Suomen ympäristökeskus (SYKE) ja Helsingin yliopisto.

▶ InnoForEST on Euroopan laajuinen hanke, jossa on mukana 16 yhteistyökumppania 8 maasta. Suomesta vetovastuussa ovat SYKE, Metsäkeskus ja Tapio. Suomessa muita kumppaneita ovat Helsingin yliopisto, ympäristöministeriö ja Habitaattipankki-hankeklusteri.

▶ Projekti on EU Horisontti 2020-ohjelmassa hankenumera 763899.
Rahoitus 4 miljoonaa euroa. Hankkeen kesto 36 kk (11/2017-4/2021).

